

КАКО ЈЕ ПОЧЕЛО?

- Године 1948., земље света су се удружиле и основале СЗО да промовишу здравље, очувају свет безбедним и брину о рањивима тако да свако, свуда може да постигне највиши ниво здравља и благостања.
- Током деценија, СЗО се бавила кључним изазовима јавног здравља (заразне болести, вакцинација, ХНБ, фактори ризика, климатске промене као претња здрављу, унапређење здравља мајке и детета, социјално–економске одреднице здравља, промоција инклузије...)
- Напредак је и даље угрожен опстајањем здравствених неједнакости.

ИЗАЗОВИ ДАНАШЊИЦЕ

- Социјални фактори одређују између 30-55% здравствених исхода
- У највећем ризику од сиромаштва: деца и старије особе
- Неједнакости у здрављу услед изложености ризицима из животне средине
- 30% популације није у могућности да приступи основним здравственим услугама
- Скоро 2 милијарде светске популације се суочава са огромним трошковима за здравствену заштиту
- Од 2023. до 2030. године очекује се недостатак 10 милиона здравствених радника

ПОНОВО “ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ”

- Циљ да се постигне здравље за све и данас једнако важан као и пре 75 година
- Како достићи циљ 3. одрживог развоја УН (СДГ) до 2030. године?

Здравље и благостање

Промовисати здрав начин живота и добробит свих људи, свих животних доби

КЉУЧНЕ ПОРУКЕ СЗО

- Помак са економија вођених профитом, које за последицу имају загађење животне средине, на економије вођене праведношћу и благостањем
- Повећање пореза на производе који имају негативан утицај на здравље популације (дуван, алкохол, додатни шећер, фосилна горива)
- Појединци, породице и заједнице морају бити оснажени и охрабрени да повећају своје друштвено учешће, бригу о сопственом здрављу и здрављу заједнице
- Обезбедити свима приступ здравственим услугама, без обзира где живе и какве су им финансијске могућности
- Посебно се бавити разликама у здравственом статусу које се сматрају неправедним

УНИВЕРЗАЛНА ПОКРИВЕНОСТ ЗДРАВСТВЕНОМ ЗАШТИТОМ

- Улагање у развој система здравствене заштите који свима пружа једнаке могућности да достигну највиши могући ниво здравља
- Постиге се финансијска заштита и прекида зачарани круг сиромаштва
- Промовише добробит породица и заједница
- Ублажава јавноздравствене кризе у ситуацијама глобалних претњи по здравље

ПРИМАРНА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

- Најделотворнији и најисплативији начин да се здравствене услуге приближе људима
- Доступна и приступачна за све здравствене потребе и све узрасте
- Уважава принципе правичности, родне сензитивности и заснованости на правима
- Пружа све врсте здравствених услуга, од промоције здравља и превенције, до дијагностике и лечења
- Кроз специфичне програме, спроводи активности намењене посебно осетљивим групама

ДА БИ ЗДРАВЉЕ ЗА СВЕ ПОСТАЛО СТВАРНОСТ, ПОТРЕБНО ЈЕ И...

- Улагати у образовање и отварање нових радних места за здравствене раднике
- Обавезати друге секторе друштва да систематски воде рачуна о импликацијама својих одлука на здравље популације, како би се избегли штетни утицаји и побољшало здравље становништва
- Јачати сарадњу са цивилним сектором и омогућити му да учествује у креирању јавне политике и праћењу напретка у постизању здравља за све

75 - годишњица оснивања СЗО је прилика да се осврнемо на успехе јавног здравља који су побољшали квалитет живота током последњих седам деценија. То је и прилика да се подстакне на акцију за суочавање са здравственим изазовима данас и сутра.

**УСПЕХ СЕ МОРА МЕРИТИ БЛАГОСТАЊЕМ ЉУДИ
И ЗДРАВИМ ОКРУЖЕЊЕМ!**

СЗО, 2023

<https://www.who.int/campaigns/75-years-of-improving-public-health>